

ข่าวเบ็ดเตล็ดนิติศาสตร์

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTER

เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๓๔๓ ■ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๑, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑-๗

<http://www.thethaibar.or.th>

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

ส่งเสริมความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และบุคลากรทางวิชาการ

Professor Valerie Hans, Professor of Law, Cornell Law School บรรยายพิเศษ เรื่อง “ขอบเขตและข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา” (The Scope and Limitation of Public Participation in the Criminal Justice System) ในโครงการส่งเสริมความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และบุคลากรทางวิชาการระหว่างเนติบัณฑิตยสภา สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย และคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยคอร์เนล โดยมี นางสาวนภกมล หะวานนท์ ผู้ช่วยผู้พิพากษา รุ่นที่ ๖๘ และนักเรียนทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมายเป็นผู้แปล ณ ห้อง ๘๐๑ ชั้น ๘ อาคารสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านกฎหมายระหว่างผู้แทนจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล กับบุคลากรในหน่วยงานทางด้านกฎหมายของประเทศไทย ในการนี้ ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกำจร ผู้อำนวยการกองกลาง และหม่อมราชวงศ์ประติมา สวัสดิ์สวัสดิวัฒน์ ผู้อำนวยการกองบริการ ร่วมฟังการบรรยายด้วย

เนื่องจากปก

“วันทนายความ”

ว่าที่ร้อยตรี ดร.วัลย์ รุยาพร*

เนื่องในโอกาสครบรอบ ๖๐ ปี ในการรวมตัวของทนายความที่ได้ก่อตั้งศูนย์รวมขึ้นเป็นครั้งแรกในนาม “สมาคมทนายความ” เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐^๑ และจะก้าวสู่ปีที่ ๖๑ ในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ นี้ ด้วยเหตุนี้ ในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ของทุกปี จึงถือเป็น “วันทนายความ” ซึ่งเป็นวันสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพ ทนายความทุกคนตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

เดิมที ก่อนที่จะได้มีการจัดตั้งองค์กรเกี่ยวกับทนายความ ได้มีพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๔๗๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๘๓ มาก่อนหน้าแล้ว พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้การออกใบอนุญาต

* นายกสภาทนายความ, กรรมการเนติบัณฑิตยสภา

^๑ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สมาคมทนายความแห่งประเทศไทย”

อ่านต่อหน้า ๔

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๓๔๓

สารบัญ

- ๒ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา
- ๓ สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก
- ๔ เนื่องจากปก
- ๕ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ
- ๙ คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ
- ๑๑ เจาะฎีกาเด่น
- ๑๔ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย
- ๑๖ บทความเรื่อง “ประวัติศาสตร์ทนายความ”
- ๑๘ ข้อสอบพร้อมธงคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘ (สนามใหญ่) วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์กรอัยการ และพนักงานอัยการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวง และวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงฯ วันเสาร์ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๙ ข้อ ๘ (ข) และ วิชาภาษาอังกฤษ ข้อ ๙-๑๐
- ๒๒ มุมข่าว
- ๒๓ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม
- ๒๔ บรรณธิการแถลง

คณะผู้จัดทำ อำนวยการประชุมฯสัมพันธ์ **ที่ปรึกษา** นายชัยวัฒน์ เกตุปรัชญาสวัสดิ์ **ประธานฝ่ายอำนวยการ** นายสัตยา อรุณธำริ **รองประธานฝ่ายอำนวยการ** ● นายกฤษฏา บุญสมิต **ฝ่ายอำนวยการ** นายสุรพันธ์ ทิมกระจ่าง ● นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม ● นายมันเกียรติ ธนวิจิตรพันธ์ ● นางศิริอร เทชะบำรุง มณีสินธุ์ ● นายพงศ์ทิชเชษฐ์ จันทร์พรกิจ ● นายโกศลวัฒน์ อินทุจันทร์ยง ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกิจาร **กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ** นางศิริอร เทชะบำรุง มณีสินธุ์ **ผู้ช่วยบรรณาธิการ** ผศ.ดร.สมหมาย จันทร์เรือง ● นายนิรันดร์ วุฒิววัฒน์ ● นายรังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์ ● นายมนต์ชัย ชนินทรลีลา ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● นายอำนาจ เนตยสุภา ● นางสาวมาติกา ธนเดชากุล ● นางปฐมณ เดชเดโช ● นายไตรวิจิตร ตูจินดา **ฝ่ายดำเนินการ** นางพรพรรณ แดงอ่อน ● นายสิทธิฤทธิ์ ไสวณะ ● นางวราสนา เกตุแห่ง **การเงิน** นางกฤติญา โพธิ์งาม **กะเบียน จัดส่ง** นางฉวีชา โชคชัยมาตล

บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในข่าวเนติบัณฑิตยสภาเป็นผลงานของผู้เขียนโดยเฉพาะ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

ทนายความอยู่อำนาจของอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ต่อมาเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๐๘ กำหนดให้อำนาจในการออกใบอนุญาตและการควบคุมมรรยาททนายความเป็นอำนาจของเนติบัณฑิตยสภา ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติทนายความ ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และในที่สุดพระราชบัญญัติทนายความฉบับนี้ ถูกยกเลิกไปเมื่อมีบทบัญญัติจัดตั้ง “สภาทนายความ” ขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๒๘

“สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์”

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ โดยทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๒๘ พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มี “สภาทนายความ” ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๒๘ มาจนถึงปัจจุบัน นับเป็นระยะเวลาถึง ๓๓ ปี

ในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้บัญญัติหลักการที่สำคัญ ดังนี้

๑. สภาทนายความ เป็นสถาบันที่เป็นผู้ควบคุมดูแลการประกอบวิชาชีพทนายความ เป็นนิติบุคคล เป็นองค์กรอิสระที่ปกครองทนายความโดยทนายความ
๒. มีอำนาจหน้าที่ในการออกใบอนุญาตว่าความ และควบคุมมรรยาททนายความ
๓. ส่งเสริมให้ทนายความมีจรรยาบรรณและเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพ
๔. จัดการฝึกอบรมมรรยาททนายความ วิชาว่าความ และหลักการประกอบวิชาชีพกฎหมาย รวมถึงจัดการสอบ โดยที่ผู้ที่ผ่านการสอบจะได้รับการจดทะเบียนและออกใบอนุญาตให้เป็นทนายความ
๕. จัดให้มีกองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือทนายความที่เดือดร้อน รวมถึงทายาทของทนายความ

ที่เจ็บป่วยและถึงแก่กรรม

๖. จัดให้มีการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย เผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายโดยมีกองทุนช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายและมีคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

สภาทนายความได้ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายอย่างต่อเนื่องตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ เช่น การที่สภาทนายความได้เข้าช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทจำนวนมากหลายกรณี ด้วยเหตุนี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ จึง “ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สภาทนายความอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์”

สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงเป็นองค์กรที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อกระบวนการยุติธรรมและการบริหารงานยุติธรรม โดยทำหน้าที่ร่วมกับภาครัฐ เช่น การคุ้มครองสิทธิของจำเลยในคดีอาญา รวมถึงเด็กและเยาวชนด้วย นอกจากนี้ เนื่องจากทนายความเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับประชาชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๘ จึงได้กำหนดบทบาทของทนายความในการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในสังคม วิชาชีพทนายความเป็นวิชาชีพที่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชนและภาครัฐในการดำเนินกระบวนการยุติธรรม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นธรรมแก่สังคมและประเทศชาติ วิชาชีพทนายความจึงเป็นวิชาชีพที่ทรงเกียรติซึ่งทนายความทุกคนจรร่วมกันธำรงรักษาไว้

ด้วยเหตุนี้ จึงได้ถือวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ อันเป็นวันเริ่มก่อตั้งองค์กรของทนายความขึ้นเป็นครั้งแรก เป็นวันที่ระลึกถึงการรวมตัวของทนายความ และกำหนดเป็น “วันทนายความ” สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

การแปรสภาพโดยควบรวมนิติบุคคลหลังจากได้รับการขึ้นทะเบียน ผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติเป็นพวดยื่นข้อเสนอราคา**

ข้อเท็จจริง

กรม จ. ได้ทำการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในงานจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีประกาศลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๘ เชิญชวนให้ผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการจ้างงานชุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำภายในประเทศ และงานชุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล ต่อมากรม จ. มีประกาศลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ประกาศผลการพิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในงานจ้างชุดลอกงานดังกล่าว โดยพิจารณาให้บริษัท ส. จำกัด ซึ่งจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๒๘๘ ซึ่งได้แปรสภาพจาก หจก. ส. เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๓๕๓XXXX๑๘๕ เป็นผู้ผ่านการพิจารณาเพื่อขึ้นบัญชีและจัดทำทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิเสนอราคารับจ้างงานชุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำภายในประเทศชั้น ๑ ต่อมาบริษัท ส. จำกัด ได้ติดต่อขอรับบัตรประจำตัวผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการจ้างเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยแสดงหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลประกอบการขอรับบัตรปรากฏมีชื่อบริษัท ส. จำกัด จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๖๔๔ โดยควบรวมบริษัท ระหว่างบริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๒๘๘ กับบริษัท ก. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๑๐๕๕๕XXXX๐๘๗ ซึ่งไม่สอดคล้องกับเอกสารหลักฐานที่ได้รับ

การพิจารณาให้เป็นผู้มีคุณสมบัติให้เป็นผู้มีสิทธิเสนอราคา

ข้อหาหรือ

กรม จ. ขอหารือ หจก. ส. เมื่อเป็นผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นตามที่กรม จ. กำหนดแล้วได้แปรสภาพเป็นบริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๒๘๘ ต่อมาแปรสภาพโดยควบรวมกับบริษัท ก. จำกัด กลายเป็น นิติบุคคลใหม่ในนามบริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๖๔๔ ซึ่งเป็นคนละนิติบุคคล กรม จ. จะสามารถใช้คุณสมบัติเบื้องต้นตามที่ได้พิจารณาในชั้นเสนอเอกสารในนามห้างหุ้นส่วนจำกัดมาเป็นผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในนามบริษัทจำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๒๘๘ และเลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๖๔๔ ได้หรือไม่

คำวินิจฉัย

สำนักงานอัยการสูงสุด มีความเห็นว่า เดิม หจก. ส. ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทใหม่ชื่อ บริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๒๘๘ ทำให้ หจก. ส. ได้หมดสภาพการเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดแล้ว ตามมาตรา ๑๒๔๖/๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์^๑ ซึ่งบริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๒๘๘ ได้รับไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ด้วย ต่อมา

* อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ สำนักงานอัยการสูงสุด

** สำนักขอหารือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ เลขรับที่ ท.๒๓๔/๒๕๖๐

^๑ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๕ บัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนการแปรสภาพห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นบริษัทจำกัดแล้ว ให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเดิมหมดสภาพการเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน”

บริษัท ส. เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๒๘๘ ได้จดทะเบียนควบรวมกับบริษัท ก. จำกัด เป็นบริษัทใหม่ชื่อ บริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๖๔๔ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๓ บัญญัติว่า “บริษัทใหม่นี้ย่อมได้ไปทั้งสิทธิและความรับผิดชอบที่มีอยู่กับบริษัทเดิมอันได้มาควบเข้ากันนั้นทั้งสิ้น” ดังนั้น บริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๖๔๔ ที่ได้ควบรวมกับบริษัท ก. จำกัด ตามกฎหมายย่อมได้ไปทั้งสิทธิและความรับผิดชอบที่บริษัท ส. จำกัด มีอยู่เดิม ตามประกาศกรม จ. ที่ ๙๘/๒๕๖๐ เรื่อง ผลการพิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการจ้างงานก่อสร้าง งานขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำภายในประเทศ และงานขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายทะเล ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ระบุให้ บริษัท ส. จำกัด ขึ้นบัญชีเป็นผู้มีสิทธิรับจ้างงานขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำภายในประเทศ ชั้น ๑ แล้ว กรม จ. ก็สามารถให้ผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นตามที่ได้พิจารณาในชั้นเสนอเอกสารในนามห้างหุ้นส่วนจำกัดมาเป็นคุณสมบัติเบื้องต้นในนามของบริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๖๔๔ ได้ต่อไป ทั้งนี้ เมื่อการควบรวมกิจการ บริษัทที่ควบรวมย่อมได้ไปทั้งสิทธิและความรับผิดชอบที่มีอยู่กับบริษัทเดิมอันได้มาควบรวมเข้ากันนั้น ดังนั้น กรม จ. จึงควรตรวจสอบด้วยว่า เมื่อควบรวมกิจการเข้ากันแล้วจะทำให้นิติบุคคลใหม่ (บริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖XXXX๖๔๔) เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ยื่นข้อเสนอราคาหรือไม่

หมายเหตุ

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๑ บัญญัติกรณีการแปรสภาพห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นบริษัทจำกัดว่า “ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่มีผู้เป็นหุ้นส่วนตั้งแต่สามคนขึ้นไปอาจแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดได้ โดยความยินยอมของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน และดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งความยินยอมของผู้เป็นหุ้นส่วนที่จะให้แปรสภาพห้างหุ้นส่วนเป็นบริษัทจำกัด เป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนให้ความยินยอม

(๒) ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราว และมีหนังสือบอกกล่าวไปยังบรรดาผู้ซึ่งรู้ว่าเป็นเจ้านั้นของห้างหุ้นส่วนบอกให้ทราบรายการที่ประสงค์จะแปรสภาพห้างหุ้นส่วนเป็นบริษัทและขอให้เจ้านั้นผู้มีข้อคัดค้านอย่างหนึ่งอย่างใดในการแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดนั้น ส่งคำคัดค้านไปภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บอกกล่าวนั้น

ถ้ามีการคัดค้าน ห้างหุ้นส่วนนั้นจะแปรสภาพมิได้จนกว่าจะได้ชำระหนี้หรือให้ประกันเพื่อหนี้นั้นแล้ว”

มาตรา ๑๒๔๖/๕ บัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนการแปรสภาพห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นบริษัทจำกัดแล้ว ให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเดิมหมดสภาพการเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน”

มาตรา ๑๒๔๖/๖ บัญญัติว่า “เมื่อห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดแล้ว บริษัทย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดชอบของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัดเดิมทั้งหมด”

ส่วนในกรณีการควบบริษัทจำกัดเข้ากัน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติวิธีการและผลของการควบบริษัทจำกัดเข้ากันไว้ดังนี้

มาตรา ๑๒๔๑ “บริษัทได้ควบเข้ากันแล้วเมื่อใด ต่างบริษัทต้องนำความไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ควบเข้ากันและบริษัทจำกัดอันได้ตั้งขึ้นใหม่ด้วยควบเข้ากันนั้น ก็ต้องจดทะเบียนเป็นบริษัทใหม่”

มาตรา ๑๒๔๒ “จำนวนทุนเรือนหุ้นของบริษัทใหม่นั้นต้องเท่ากับยอดรวมจำนวนทุนเรือนหุ้นของบริษัทเดิมอันมาควบเข้ากัน”

มาตรา ๑๒๔๓ “บริษัทใหม่นี้ย่อมได้ไปทั้งสิทธิ และความรับผิดชอบที่มีอยู่กับบริษัทเดิมอันได้มาควบ เข้ากันนั้นทั้งสิ้น”

๒. พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติเกี่ยวกับการแปรสภาพบริษัทเอกชนเป็น บริษัท (บริษัทมหาชนจำกัด) ไว้ดังนี้

มาตรา ๑๘๐ “บริษัทเอกชนอาจแปรสภาพ เป็นบริษัทได้เมื่อมีมติพิเศษตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ให้กระทำได้”

มาตรา ๑๘๔ “เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียน การแปรสภาพเป็นบริษัทตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้บริษัทเอกชนเดิมหมดสภาพจากการเป็นบริษัท จำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน”

มาตรา ๑๘๕ “บริษัทเอกชนที่จดทะเบียนแปร สภาพเป็นบริษัทแล้วย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน สิทธิและ ความรับผิดชอบของบริษัทเอกชนเดิมทั้งหมด”

แต่หากเป็นกรณีการควบบริษัท พระราช บัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด มาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๓ ได้บัญญัติผลของการควบบริษัทมหาชนจำกัดไว้ ดังนี้

มาตรา ๑๕๒ “เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียน การควบบริษัทแล้ว ให้บริษัทเดิมหมดสภาพจากการเป็น นิติบุคคล และให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน”

มาตรา ๑๕๓ “บริษัทที่ควบกันและจดทะเบียน แล้วย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ หน้าที่ และความ รับผิดชอบของบริษัทเหล่านั้นทั้งหมด”

๓. ศาลฎีกาได้เคยวินิจฉัยผลทางกฎหมายของ การแปรสภาพจากบริษัทจำกัดเป็นบริษัทมหาชนจำกัด ไว้ในคำพิพากษาฎีกาที่ ๙๑๖๐/๒๕๓๙ ว่า แม้มาตรา ๑๘๔ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ จะบัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียนได้รับจด ทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทตามพระราชบัญญัติแล้ว ให้บริษัทเอกชนเดิมหมดสภาพเป็นบริษัทจำกัดตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้นายทะเบียน หมายเหตุไว้ในทะเบียน” ก็ตาม แต่มาตรา ๑๘๕ แห่ง

พระราชบัญญัติเดียวกันบัญญัติไว้ชัดเจนว่า “บริษัท เอกชนที่จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทแล้วย่อมได้ไป ทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดชอบของบริษัทเอกชน เดิมทั้งหมด” แสดงว่า การแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน ของโจทก์เป็นเพียงทำให้โจทก์หมดสภาพการเป็นบริษัท จำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่านั้น แต่สถานะนิติบุคคลของโจทก์มิได้สิ้นไป บริษัทมหาชน ของโจทก์จึงรับไปซึ่งสิทธิในการดำเนินคดีต่อจากเดิมได้ ฉะนั้น ต้องถือว่า โจทก์ในคดีเดิมและในคดีนี้เป็นบุคคล เดียวกัน ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นฟ้อง ซ้อนกับคดีก่อนจึงชอบแล้ว”

๔. คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค (กwp) ๐๔๐๕.๒/๐๓๖๐๒๐ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง การขอผ่อนผันกรณีผู้เสนอ ราคาหรือคู่สัญญาแปรสภาพกิจการ ตอบข้อหารือของ กรมชลประทาน กรณีกรมฯ ได้ทำสัญญากับ หจก. ห. โดยผู้รับจ้างได้มีหนังสือแจ้งการแปรสภาพกิจการเป็น บริษัท ห. จำกัด ซึ่งเป็นการแปรสภาพจากห้างหุ้นส่วน จำกัดเป็นบริษัทจำกัด อันมีผลทำให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด เดิมหมดสภาพจากการเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัท ย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบ ของห้างหุ้นส่วนจำกัดเดิม ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและ พณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๕ และมาตรา ๑๒๔๖/๖ เนื่องจากในขณะเสนอราคาจนถึงขั้นตอนการอนุมัติรับ ราคา ผู้รับจ้างมีสถานะเป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้น ส่วนจำกัด กรมฯ ย่อมไม่สามารถทำสัญญากับบริษัท ห. จำกัดได้ เนื่องจากเป็นคนละนิติบุคคล มิใช่นิติบุคคลที่มา ยื่นเสนอราคา ประกอบกับกรมฯ ได้ตกลงทำสัญญากับ บริษัท ห. แล้ว ดังนั้น หากกรมฯ เห็นว่าการเปลี่ยน สถานะและสิทธิหน้าที่ของนิติบุคคลที่แปรสภาพเป็น ปัญหาด้านกฎหมาย กรมฯ ย่อมหารือไปยังสำนักงาน อัยการสูงสุดซึ่งมีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมาย โดยตรงต่อไป

๕. สำนักงานอัยการสูงสุด ได้วินิจฉัยไว้ตาม สำนวนข้อหารือ สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย เลขรับ ที่ ท.๒๐๖/๒๕๖๐ ว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและ

พาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๑ บัญญัติว่า “ห้างหุ้นส่วน จดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่มีผู้เป็นหุ้นส่วนตั้งแต่ สามคนขึ้นไปอาจแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดได้ โดย ความยินยอมของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน” และมาตรา ๑๒๔๖/๖ บัญญัติว่า “เมื่อห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือ ห้างหุ้นส่วนจำกัดได้ จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัท จำกัดแล้ว บริษัทย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และ ความรับผิดของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วน จำกัดเดิมทั้งหมด” การที่ หจก. ฉ. ได้เสนอราคาจนถึง ขั้นตอนการอนุมัติราคาในนาม หจก. ฉ ต่อมาได้ แปรสภาพเป็นบริษัทชื่อว่า บริษัท ฉ จำกัด โดยผล ของกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๖ บริษัท ฉ. จำกัด ย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดของ หจก. ฉ. ทั้งหมด นอกจากนี้ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๕ บัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนการแปร สภาพห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็น บริษัทจำกัดแล้ว ให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน หรือห้างหุ้น ส่วนจำกัดเดิมหมดสภาพการเป็นห้างหุ้นส่วน จดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้นายทะเบียน หมายเหตุไว้ในทะเบียน” ซึ่งปรากฏว่าสำนักงาน ทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดสงขลา ได้ออกหนังสือ รับรองหมายเหตุไว้ในทะเบียนว่า บริษัทนี้เดิมชื่อ หจก ฉ. จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ จึงเห็นได้ว่า หจก. ฉ. เป็นชื่อเดิม เมื่อจดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทใหม่ชื่อว่า บริษัท ฉ. จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่เกิดจากการแปรสภาพตาม กฎหมายจากห้างหุ้นส่วนจำกัด เป็นบริษัทจำกัด ดังนั้น บริษัท ฉ. จำกัด จึงรับไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดของห้างหุ้นส่วนจำกัดทั้งหมดตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๕ ประกอบมาตรา ๑๒๔๖/๖

๖. สำหรับผลของการควบรวมกิจการนั้น สำนักงาน

อัยการสูงสุดได้เคยมีคำวินิจฉัยไว้ใน สำนวนข้อหาหรือ สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย เลขรับที่ ท.๑๔๒/๒๕๕๐ ว่าสัญญาจัดสร้างและประกอบกิจการโรงกลั่น พิโตรเลียมา ข้อ ๒๑ ที่กำหนดว่า “ผู้รับอนุญาต จะโอนสิทธิและหน้าที่ตามสัญญานี้ไปยังบุคคลอื่นไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้อนุญาต ก่อน” นั้น มุ่งหมายถึงการโอนสิทธิและหน้าที่โดยทาง นิติกรรม แต่การควบรวมกิจการตามที่หาเรื่องนี้ไม่อยู่ภายใต้บังคับของสัญญาข้อ ๒๑ เนื่องจากสิทธิและหน้าที่ ของบริษัทเดิมจะโอนไปเป็นของบริษัทที่ควบกันและ จดทะเบียนแล้วโดยผลของกฎหมาย ตามนัยมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่บัญญัติว่า “บริษัทที่ควบกันและ จดทะเบียนแล้วย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของบริษัทเหล่านั้นทั้งหมด” ดังนั้น สิทธิ หน้าที่ และความสามารถตามกฎหมายของบริษัท ที่ควบรวมขึ้นใหม่จึงมีเช่นเดียวกับบริษัทเดิมก่อน การควบรวมโดยไม่จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา แต่หาก กระทบพลังงานประสงค์จะแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเพื่อ ความชัดเจนยิ่งขึ้น ก็หาได้มีข้อขัดข้องแต่ประการใดไม่

นอกจากนี้ ใน คำวินิจฉัยข้อหาหรือของสำนักงาน อัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย เลขรับที่ ท. ๗๕/๒๕๔๐ ได้วางหลักการเกี่ยวกับการตีความเงื่อนไข ประกวดราคาที่กำหนดว่า “ผู้เสนอราคาจะต้องเป็น นิติบุคคล...” โดยมีได้กำหนดด้วยว่าจะต้องเป็น นิติบุคคลรายเดียว ว่าเมื่อมีผู้เสนอราคาเป็นกิจการร่วม คำของนิติบุคคล ๒ ราย ย่อมไม่ขัดต่อเงื่อนไขการ ประกวดราคา การจำกัดตัดสิทธิของนิติบุคคลผู้ประกวด ราคาดังกล่าวย่อมทำให้รัฐเสียโอกาสในการพิจารณา ข้อเสนอที่อาจเป็นประโยชน์กับรัฐมากกว่า ทั้งการ พิจารณาข้อเสนอของนิติบุคคลดังกล่าวก็ไม่ก่อให้เกิด การได้เปรียบเสียเปรียบที่ไม่เป็นธรรมระหว่างผู้เข้า ประกวดราคาด้วยกัน

คำพิพากษากฎีกาที่น่าสนใจ

ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง*

“คำพิพากษาศาลฎีกาเป็นฟ้องซ้ำ”

ผลของคำพิพากษาในคดีแพ่งให้ถือว่าผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาล และอาจมีผลต่อคดีอื่นที่เป็นฟ้องซ้ำได้ ตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

“มาตรา ๑๔๕ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยการอุทธรณ์ฎีกา และการพิจารณาใหม่ คำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ ให้ถือว่าผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลที่พิพากษาหรือมีคำสั่ง นับตั้งแต่วันที่ได้พิพากษาหรือมีคำสั่งจนถึงวันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไขกลับ หรือดลเสีย ถ้าหากมี

ถึงแม้ศาลจะได้กล่าวไว้โดยทั่วไปว่าให้ใช้คำพิพากษาบังคับแก่บุคคลภายนอก ซึ่งมีได้เป็นคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลด้วยก็ดี คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นย่อมไม่ผูกพันบุคคลภายนอก เว้นแต่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๒ (๑), ๒๔๕ และ ๒๗๔ และในข้อต่อไปนี้

(๑) คำพิพากษาเกี่ยวด้วยฐานะหรือความสามารถของบุคคลหรือคำพิพากษาสั่งให้เลิกนิติบุคคลหรือคำสั่งเรื่องล้มละลายเหล่านี้ บุคคลภายนอกจะยกขึ้นอ้างอิงหรือจะใช้ยันแก่บุคคลภายนอกก็ได้

(๒) คำพิพากษาที่วินิจฉัยถึงกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินใด ๆ เป็นคุณแก่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจใช้ยันแก่บุคคลภายนอกได้ เว้นแต่บุคคลภายนอกนั้นจะพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิดีกว่า”

“มาตรา ๑๔๘ คดีที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ห้ามมิให้คู่ความเดียวกันหรือร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อเป็นกระบวนการพิจารณาชั้นบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

(๒) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งได้กำหนดวิธีการชั่วคราวให้อยู่ภายในบังคับที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกเสียได้ตามพฤติการณ์

(๓) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นให้ยกคำฟ้องเสีย โดยไม่ตัดสิทธิโจทก์ที่จะนำคำฟ้องมายื่นใหม่ให้ศาลเดียวกันหรือในศาลอื่น ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยอายุความ”

ความผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลที่เป็นการฟ้องซ้ำมีคดีตัวอย่างคือ คำพิพากษาศาลฎีกา ๑๐๒๒๑/๒๕๕๙ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของ นาง ฉ. ซึ่งนาง ฉ. ชื่อที่ดินพิพาทโดยใช้ชื่อจำเลย แต่จำเลยเพิกเฉยอ้างว่าที่ดินเป็นของจำเลย โจทก์ขอให้บังคับจำเลยจดทะเบียนโอนที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ให้แก่โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาง ฉ. หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย

จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า ที่ดินพิพาทไม่ได้เป็นทรัพย์สินมรดกของนาง ฉ. เจ้ามรดก แต่เป็นของจำเลยที่ซื้อมาด้วยตนเอง โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง คดีนี้เป็นฟ้องซ้อนกับคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๒๔๓/๒๕๕๒ ของศาลชั้นต้น โจทก์ใช้สิทธิโดยไม่สุจริต จำเลยให้โจทก์และบริวารอาศัยทำกินมาโดยตลอด จำเลยไม่ประสงค์ให้โจทก์และบริวารอยู่อาศัยในที่ดินของจำเลยและแจ้งให้โจทก์และบริวารออกจากที่ดินพิพาทแล้ว แต่โจทก์เพิกเฉย ขอให้ยกฟ้อง และพิพากษาให้โจทก์และบริวารขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินพิพาทตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) พร้อมส่งมอบอาคารตึกไม่มีเลขที่ ๒ คูหา ซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินพิพาท ให้โจทก์ใช้ค่าเสียหายในอันตรายเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท นับตั้งแต่

* ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงวันฟ้องเป็นเวลา ๖.๕ เดือน เป็นเงิน ๓๒,๕๐๐ บาท และค่าเสียหายในอัตราเดือน ละ ๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าโจทก์และบริวารจะขนย้าย ทรัพย์สินออกจากที่ดินพิพาทและอาคารตึก

โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งว่า ฟ้องแย้งไม่เกี่ยวกับ คำฟ้องเดิม ขอให้ยกฟ้องแย้ง

ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น จำเลยยื่นคำร้อง ขอให้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ และฟ้องโจทก์ใน คดีนี้เป็นข้อหรือเป็นฟ้องซ้ำกับคดีแพ่งหมายเลขแดง ที่ ๑๒๕๙/๒๕๕๐ ของศาลชั้นต้นหรือไม่

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้งดสืบพยาน และพิพากษา ยกฟ้องโจทก์ ให้จำหน่ายคดีของโจทก์และฟ้องแย้งของ จำเลยออกจากสารบบความค่าฤชาธรรมเนียมของโจทก์ และฟ้องแย้งของจำเลยให้เป็นพับ

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้อง โจทก์และฟ้องแย้งจำเลย ให้โจทก์ใช้ค่าทนายความชั้น อุทธรณ์ ๘,๐๐๐ บาท แทนจำเลย นอกจากนี้แก้คงให้ เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า ฟ้องโจทก์ คดีนี้เป็นฟ้องซ้ำหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำกับคดี หมายเลขแดงที่ ๑๒๕๙/๒๕๕๐ ของศาลชั้นต้น อันจะ ทำให้โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ในขณะที่ โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้ ปรากฏว่าในคดีก่อนคือคดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๕๙/๒๕๕๐ ของศาลชั้นต้น ซึ่งจำเลยเป็น โจทก์ฟ้องนางสาว ช. อ้างว่านางสาว ช. ปลอมหนังสือ มอบอำนาจไปจดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทตาม หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ของจำเลย ให้แก่นางสาว ช. ขอให้เพิกถอนนิติกรรมดังกล่าวนั้น ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วตามพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๘๗๗/๒๕๕๖ โดยศาลฎีกาวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลย จึงเป็นคำพิพากษาถึงที่สุดที่วินิจฉัยถึงกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทเป็นคุณแก่ฝ่ายจำเลย ซึ่งในคดีก่อนนางสาว ช. เป็นทายาทโดยธรรมของนาง

ฉ. ให้การอ้างสิทธิของนาง ฉ. เจ้ามรดกขึ้นต่อสู้กับจำเลย คดีนี้โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาง ฉ. ฟ้องจำเลย ก็อ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นของนาง ฉ. เจ้ามรดกเช่นเดียวกัน ทั้งโจทก์เองก็ไปเบิกความเป็นพยานให้แก่ นางสาว ช. ในคดีก่อนด้วยว่าโจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของนาง ฉ. และที่ดินพิพาทเป็นของนาง ฉ. เมื่อนางสาว ช. จำเลยในคดีก่อนและโจทก์ในคดีนี้ต่างอ้างสิทธิของนาง ฉ. เช่นเดียวกัน โจทก์จึงอยู่ในฐานะเช่นเดียวกับ คู่ความในคดีก่อนซึ่งไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิดีกว่าอย่างไร โจทก์จึงต้องผูกพันตามคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีก่อน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคสอง (๒) เมื่อคดีก่อนถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีก่อน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคสอง (๒) เมื่อคดีก่อนถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยไว้แล้ว ที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยมิใช่ของนาง ฉ. เจ้ามรดก ฟ้องโจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาง ฉ. ที่อ้างสิทธิในที่ดินพิพาทเช่นเดียวกัน จึงต้องห้ามมิให้รื้อเรื่องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ฟ้องโจทก์จึงเป็นฟ้องซ้ำ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๘ คดีไม่จำต้องวินิจฉัยว่าเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำหรือไม่ เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไปที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วยในผลฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้

ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีก่อนของศาลชั้นต้นให้ที่ดินพิพาทเป็นของจำเลย โดยคดีก่อนนางสาว ช. เป็นทายาทของนาง ฉ. ได้อ้างสิทธิของนาง ฉ. เจ้ามรดกขึ้นสู้กับจำเลยและในคดีนี้โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาง ฉ. ก็อ้างสิทธิของนาง ฉ. เช่นเดียวกัน ย่อมต้องห้ามมิให้ฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ฟ้องโจทก์จึงเป็นฟ้องซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๘

เข้าใจ...ฎีกาเด่น

รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์*
มนต์ชัย ชนินทรลีลา**

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐

ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗, ๖๕๔

พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓

โจทก์คิดดอกเบี้ยจากจำเลยร้อยละ ๑.๓ ต่อเดือน หรืออัตราร้อยละ ๑๕.๖ ต่อปี ซึ่งเป็นการคิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด อันเป็นการฝ่าฝืน พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓ ประกอบ ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ มีผลให้ดอกเบี้ยดังกล่าวตกเป็นโมฆะ กรณีถือไม่ได้ว่าจำเลยชำระหนี้โดยจงใจฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือเป็นการกระทำอันใดตามอำเภอใจเสมือนหนึ่งว่าเพื่อชำระหนี้โดยรู้ว่าคุณไม่มี ความผูกพันตามกฎหมายที่ต้องชำระ อันจะเป็นเหตุให้จำเลยไม่มีสิทธิได้รับทรัพย์สินนั้นคืนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ เมื่อดอกเบี้ยของโจทก์เป็นโมฆะ เท่ากับสัญญา กู้ยืมได้มีการตกลงเรื่องดอกเบี้ยกันไว้ โจทก์ไม่มีสิทธิได้ ดอกเบี้ยก่อนผินผิด และไม่อาจนำเงินที่จำเลยชำระแก่ โจทก์มาแล้วไปหักออกจากดอกเบี้ยที่โจทก์ไม่มีสิทธิคิด ได้ จึงต้องนำเงินที่จำเลยชำระหนี้ไปชำระต้นเงินทั้งหมด

(อารยา วิชิตชลชัย - ประยูร ณ ระนอง - กิ่งก้อง สมเกียรติเจริญ)

สำหรับตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวกับคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้ มีดังนี้

ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ บัญญัติว่า “บุคคลใดได้กระทำการอันใดตามอำเภอใจเสมือนหนึ่งว่าเพื่อชำระหนี้โดยรู้ว่าคุณไม่มี ความผูกพันที่จะต้องชำระ ท่านว่าบุคคลผู้นั้นหา มีสิทธิจะได้รับคืนทรัพย์สินไม่”

ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ บัญญัติว่า “ท่านห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยเกินร้อยละสิบห้าต่อปี ถ้าในสัญญากำหนดดอกเบี้ยเกินกว่านั้น ก็ให้ลดลงมาเป็นร้อยละสิบห้าต่อปี”

พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓ บัญญัติว่า

“บุคคลใด

(ก) ให้บุคคลอื่นยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือ

(ข) เพื่อปิดบังการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราท่านบัญญัติไว้ในกฎหมาย บังอาจกำหนดข้อความอันไม่จริงในเรื่องจำนวนเงินกู้หรืออื่น ๆ ไว้ในหนังสือสัญญา หรือตราสารที่เปลี่ยนมือได้ หรือ

(ค) นอกจากดอกเบี้ย ยังบังอาจกำหนดจะเอา หรือรับเอาซึ่งค่าไรอื่นเป็นเงิน หรือสิ่งของ หรือโดยวิธีเพิกถอนหนี้ หรืออื่น ๆ จนเห็นได้ชัดว่าประโยชน์ที่ได้รับนั้นมากเกินไปส่วนอันสมควรตามเงื่อนไขแห่งการกู้ยืม

ท่านว่าบุคคลนั้นมีความผิดฐานเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ลองมาดูแนวบรรทัดฐานเดิมที่ศาลฎีกาวางแนวไว้เป็น ๓ กรณี

กรณีที่ ๑ กรณีที่ประชาชนให้กู้ยืมกันเอง ข้อเท็จจริงจะคล้ายกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐ แต่ผลของคดีไม่เหมือนกัน

* ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ (น.บ.พ. ๓๘)

** ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลแรงงานกลาง (น.บ.พ. ๔๖)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๔๕/๒๕๕๔ “โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกู้เงินโจทก์กำหนดดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี โดยสัญญากู้ระบุไว้ ดอกเบี้ยตามกฎหมาย แต่โจทก์นำสืบว่า ชั้นแรกตกลงคิดดอกเบี้ยกันอัตราร้อยละ ๕ ต่อเดือน ต่อมาลดลงเหลือร้อยละ ๓ ต่อเดือน จำนวนเงินที่จำเลยชำระมาแล้วเป็นการชำระดอกเบี้ยเกินอัตราตามกฎหมาย จำเลยยังมีได้ชำระต้นเงินกู้ทั้งยังค้างชำระดอกเบี้ยอีกสามหมื่นบาทเศษ จึงฟ้องเรียกต้นเงินกู้เต็มจำนวนกับดอกเบี้ยตามที่ระบุในสัญญานับตั้งแต่วันที่กู้ ดังนี้เป็นการนำสืบเรื่องรายละเอียดแห่งข้อเท็จจริงในมูลกรณี ที่ฟ้อง เมื่อได้ความว่าโจทก์เรียกดอกเบี้ยเกินอัตราเป็นการฝ่าฝืน พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๓ ประกอบด้วย ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ อันเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลย่อมมีอำนาจยกขึ้นปรับแก้คดีได้เองตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ทั้งการรับฟังพยานบุคคลว่าหน้าที่ระบุไว้ในเอกสารไม่สมบูรณ์ไม่ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๙๔ ข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยจึงเป็นโมฆะ

การที่จำเลยสมยอมชำระดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดแก่โจทก์ ถือว่าเป็นการชำระหนี้ตามอำเภอใจโดยรู้ว่าคุณจะไม่มีความผูกพันที่จะต้องชำระตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ จำเลยไม่มีสิทธิเรียกคืนจึงจะให้นำไปหักดอกเบี้ยตามกฎหมายหรือหักจากยอดต้นเงินไม่ได้”

แสดงให้เห็นว่าคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐ ได้กลับแนวบรรทัดฐานที่มีแต่เดิมมาช้านาน แต่กรณีนี้ใช้กับกรณีที่ผู้ให้กู้ยืมไม่ใช่สถาบันการเงิน และมีการคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี

แนวคำบรรทัดฐานเดิมของศาลฎีกาวางแนวไว้ว่าผู้ให้กู้ยืมไม่ใช่สถาบันการเงินและมีการคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ในส่วนของดอกเบี้ยย่อมตกเป็นโมฆะ โดยผลของพ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราฯ กรณีผู้ให้กู้ได้รับเงินค่าดอกเบี้ยดังกล่าวไปนี้จึงเป็นลาภมิควรได้ แต่ผู้กู้เรียกคืนไม่ได้ เพราะกฎหมายถือว่าเป็นกรณีที่ผู้กู้สมยอมชำระดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ถือว่าเป็นการชำระหนี้ตามอำเภอใจโดยรู้ว่าคุณจะไม่มีความผูกพันที่จะต้องชำระและเป็นการชำระหนี้โดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมาย ต้องห้ามตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ และ มาตรา ๔๑๑

แต่คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐ ได้วางหลักใหม่ขึ้นมากลับแนวบรรทัดฐานที่มีแต่เดิมว่า กรณีที่ผู้ให้กู้ยืมไม่ใช่สถาบันการเงิน และมีการคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี เช่น เจ้าหนี้ที่เป็นนายทุนเงินกู้ยืมระบบให้พ่อค้า แม่ค้าตามตลาด หรือชาวบ้านที่ยากจนกู้ยืมเงินการทำสัญญากู้เช่นนี้ตามข้อเท็จจริงถือว่าเป็นกรณีที่ผู้กู้ตกอยู่ในภาวะจำยอมทางเศรษฐกิจที่ไม่สามารถไปกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินที่ไหนได้ กรณีจะถือว่าเป็นการชำระหนี้ตามอำเภอใจหาได้ไม่ และในส่วนของดอกเบี้ยตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ แต่สามารถแยกในส่วนของต้นเงินได้ ตามป.พ.พ. มาตรา ๑๗๓ สัญญากู้ยืมเงินในส่วนต้นเงินยังคงสมบูรณ์อยู่ จึงต้องนำเงินที่ผู้กู้เงินนำมาชำระนั้นไปหักกับต้นเงินเสียทั้งหมด โดยไม่นำมาหักกับดอกเบี้ย เพราะดอกเบี้ยทั้งหมดตกเป็นโมฆะถือว่าผู้ให้กู้ไม่สามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยเกินอัตราจากผู้กู้ได้

กรณีที่ ๒ กรณีที่สถาบันการเงินให้กู้ยืม เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๐๐/๒๕๕๓

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๐๐/๒๕๕๓ “การที่ธนาคาร ธ. ระบุดอกเบี้ยไว้ในสัญญากู้เงินทั้งสองฉบับอัตรา ร้อยละ ๑๙ ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อบริษัทชำระหนี้หรือผิดสัญญา โดยในขณะที่ดังกล่าวนั้นลูกหนี้ยังไม่ได้ผิดนัดชำระหนี้หรือผิดสัญญาแต่อย่างใด จึงเป็นการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเกินกว่าประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศของธนาคาร ธ. อันเป็นการปฏิบัติฝ่าฝืนต่อ พ.ร.บ. ธนาคารพาณิชย์ มาตรา ๑๔ ซึ่งต้องห้ามตาม พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา มาตรา ๓ (ก) ถือเป็นโมฆะ แม้ว่าตามความจริงแล้วจะยังไม่มีมีการคิดอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวในขณะที่ลูกหนี้ยังมีได้ผิดนัดชำระหนี้หรือผิดสัญญาก็ตาม ก็หาเป็นเหตุให้ข้อกำหนดเรื่องอัตราดอกเบี้ยที่เป็นโมฆะกลับกลายเป็นชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใดไม่ จึงเท่ากับว่าตามสัญญากู้เงินทั้งสองฉบับไม่อาจมีการคิดดอกเบี้ยกันได้

การที่ธนาคาร ธ. เป็นเจ้าหนี้สถาบันการเงินย่อมต้องทราบรายละเอียดหลักเกณฑ์รวมถึงอัตราในการเรียกเก็บดอกเบี้ยเป็นอย่างดี ส่วนลูกหนี้นั้นโดยสภาพและข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าจะทราบถึงหลักเกณฑ์ดังกล่าวแต่อย่างใด การดำเนินการของสถาบันการเงินซึ่งประกอบกิจการอันเป็นที่เชื่อถือของประชาชน ย่อมมีเหตุให้ลูกหนี้เข้าใจและเชื่อโดยสุจริตว่ามีการคิดดอกเบี้ยโดยถูกต้องแล้ว จึง

ถือไม่ได้ว่าการชำระดอกเบี้ยเป็นการชำระหนี้ตามอำเภอใจโดยรู้ยู่่าไม่มีความผูกพันที่จะต้องชำระและเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ และ มาตรา ๔๑๑ กรณีจึงต้องนำเงินดอกเบี้ยที่ได้ชำระไปแล้วทั้งหมดไปหักชำระออกจากต้นเงินที่ยังคงค้างชำระตามสัญญากู้เงินทั้งสองฉบับ”

เป็นกรณีสถาบันการเงินให้กู้ยืมเงิน แต่มีการคิดดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อผิดนัดชำระหนี้หรือผิดสัญญา โดยในขณะนั้นลูกหนี้หนี้ยังมีได้ผิดนัดชำระหนี้หรือผิดสัญญาแต่อย่างใด การดำเนินงานของสถาบันการเงินซึ่งประกอบกิจการอันเป็นที่เชื่อถือของประชาชนย่อมมีเหตุให้ลูกหนี้เข้าใจและเชื่อโดยสุจริตว่ามีการคิดดอกเบี้ยโดยถูกต้องแล้ว จึงถือไม่ได้ว่าการชำระดอกเบี้ยเป็นการชำระหนี้ตามอำเภอใจโดยรู้ยู่่าไม่มีความผูกพันที่จะต้องชำระและเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ และ ๔๑๑ กรณีจึงต้องนำเงินดอกเบี้ยที่ได้ชำระไปแล้วทั้งหมดไปหักชำระออกจากต้นเงินที่ยังคงค้างชำระตามสัญญากู้เงินทั้งสองฉบับ

ผลของคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐ ซึ่งเป็นเรื่องที่ประชาชนให้กู้ยืมเงินกันเองจึงเหมือนกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๐๐/๒๕๕๓ ที่สถาบันการเงินให้กู้ยืม

กรณีที่ ๓ เป็นกรณีที่กองทุนหมู่บ้านเป็นผู้ให้ชาวบ้านกู้ยืมเงินและกองทุนหมู่บ้านฟ้องชาวบ้าน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๓๖/๒๕๕๑ “ตามสัญญากู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระบุว่า ถ้าผู้กู้ผิดนัดไม่ชำระเงินกู้และดอกเบี้ยตามงวดชำระภายในกำหนด ผู้กู้ยินยอมให้คิดดอกเบี้ยผิดนัดเพิ่มอีกในอัตราร้อยละ ๐.๕๐ ต่อวัน ของยอดเงินกู้ที่ค้างชำระจนกว่าจะชำระหมดสิ้น เป็นเรื่องที่จำเลยยินยอมให้โจทก์คิดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น สูงกว่าอัตราที่ตกลงกันไว้ในสัญญาได้หากจำเลยผิดนัดไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องตามสัญญา จึงมีลักษณะเป็นเบี้ยปรับซึ่งหากศาลเห็นว่าสูงเกินส่วนก็มีอำนาจลดลงเป็นจำนวนพอสมควรได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๗๔ และมาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง

ตามสัญญากู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้ในอัตราร้อยละ ๑๒ ต่อปี ซึ่งไม่เกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ไม่ต้องห้ามตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ และ พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๓ ส่วนข้อสัญญาที่กำหนดให้โจทก์คิดดอกเบี้ย

ในอัตราร้อยละ ๐.๕๐ ต่อวัน เป็นการกำหนดค่าเสียหายไว้ล่วงหน้าในกรณีที่จำเลยผิดนัดไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องตามสัญญา มีลักษณะเป็นเบี้ยปรับทำให้เป็นข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จึงไม่ขัดต่อ ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ และ พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๓ ไม่ตกเป็นโมฆะ”

ตามคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้ สรุปได้ความว่า ตามสัญญากู้เงินของกองทุนหมู่บ้านกำหนดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑๒ ต่อปี ซึ่งไม่เกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ไม่ต้องห้ามตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ และ พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๓

ส่วนข้อสัญญาที่กำหนดให้โจทก์คิดดอกเบี้ยผิดนัดเพิ่มอีกในอัตราร้อยละ ๐.๕๐ ต่อวัน ศาลฎีกาแปลความว่าเป็นการกำหนดค่าเสียหายไว้ล่วงหน้าในกรณีที่จำเลยผิดนัดไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องตามสัญญา มีลักษณะเป็นเบี้ยปรับทำให้เป็นข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จึงไม่ขัดต่อ ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ และ พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๓ ไม่ตกเป็นโมฆะ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐ เป็นการที่ศาลฎีกาวินิจฉัย กล่าวถึง กฎหมายเก่าตาม พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๓ แต่ปัจจุบันมีการออก พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ ยกเลิก พ.ร.บ. ฉบับเก่าที่ใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ว มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป กฎหมายเก่าความผิดฐานเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนกฎหมายใหม่แก้ไขเพิ่มโทษความผิดเดียวกันเป็นโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จะเห็นได้ว่าเพิ่มโทษจำคุกหนักขึ้น ๒ เท่า ส่วนโทษปรับเพิ่มโทษหนักขึ้น ๒๐๐ เท่า จากปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทเป็นปรับไม่เกินสองแสนบาท แต่คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐ วินิจฉัยว่าการกระทำของโจทก์เป็นการฝ่าฝืน พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๓ ประกอบ ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ มีผลให้ดอกเบี้ยดังกล่าวตกเป็นโมฆะเท่านั้น เพราะคดีนี้เจ้าหน้าที่ผู้ให้กู้เป็นโจทก์ฟ้องร้องให้จำเลยผู้กู้รับผิดชอบ

ความเคลื่อนไหวสู่เอกราชของกาตาลุญญา (Catalonia's Independence Movement)

“Do you want Catalonia to become an independent state in the form of a republic?” (“คุณอยากให้กาตาลุญญากลายเป็นรัฐเอกราชในรูปแบบสาธารณรัฐหรือไม่”) คือคำถามซึ่งประชาชนชาวกาตาลุญญา ร้อยละเก้าสิบได้ออกเสียงลงประชามติเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ที่ผ่านมามีว่า “ใช่” และจากการลงประชามติครั้งสำคัญนั้นเอง รัฐบาลแห่งแคว้นกาตาลุญญาได้ประกาศเอกราชเพื่อแยกตัวออกจากราชอาณาจักรสเปน ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลสเปนและรัฐบาลกาตาลุญญาอย่างรุนแรงถึงขั้นมีประชาชนบาดเจ็บจากการปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจกว่าแปดร้อยคน มีการประกาศยุบสภาแคว้น ผู้นำกาตาลุญญาต้องหลบหนีไปต่างประเทศ และคณะรัฐมนตรีหลายคนต้องถูกจำคุกข้อหาทกฏ ผู้เขียนเห็นว่าวิกฤตทางการเมืองของสเปนครั้งนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นที่ยึดตาของประชาคมโลก ดังนั้นวันนี้ผู้เขียนจะขอนำท่านผู้อ่านไปสัมผัสเส้นทาง การเคลื่อนไหวเพื่ออิสรภาพของแคว้นกาตาลุญญาในส่วนที่สำคัญพร้อมกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่น่าสนใจจะ

independent state หรือ **sovereign state** หมายถึง รัฐเอกราชซึ่งมีอิสระและไม่อยู่ภายใต้อำนาจของรัฐบาลอื่นใด ราชอาณาจักรสเปนเป็นรัฐเดี่ยวซึ่งประกอบไปด้วย แคว้นซึ่งปกครองตนเองรวม ๑๗ แคว้น หนึ่งในนั้นคือแคว้นกาตาลุญญาซึ่งตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศสเปนและมีเมืองบาร์เซโลนาเป็นเมืองหลวงของแคว้น

autonomous communities หรือ **self-governing communities** ในบริบทนี้หมายถึงแคว้นซึ่งปกครองตนเองของสเปนรวม ๑๗ แคว้น แต่ละแคว้นมีอำนาจปกครองตนเองบางส่วน

autonomy *noun* หมายถึงสิทธิในการปกครองตนเองหรืออิสรภาพของประเทศ แคว้นหรือองค์กร ในการปกครองตนเอง

ตัวอย่างการใช้คำศัพท์ The Spanish Constitution allows Catalonia, as an autonomous community of Spain, to enjoy a certain degree of autonomy. The Government of Catalonia has the power to make decisions in various matters such as education, communication, transportation, commerce, public health and public safety. (รัฐธรรมนูญสเปนให้สิทธิใน

การปกครองตนเองในระดับหนึ่งแก่กาตาลุญญาในฐานะแคว้นซึ่งปกครองตนเองของสเปน รัฐบาลแห่งแคว้นกาตาลุญญา มีอำนาจตัดสินใจในหลายๆ ด้าน เช่น การศึกษา การสื่อสาร การขนส่ง การค้า สาธารณสุข และความปลอดภัยของสาธารณะ

แนวคิดเรื่องการแยกประเทศของกาตาลุญญานั้นมีมานานแล้วเนื่องจากกาตาลุญญาเป็นแคว้นใหญ่ซึ่งมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน มีภาษาและวัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีประชากรจำนวนมาก และมีอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้มหาศาลให้แก่สเปน ครั้นเมื่อพรรคการเมืองซึ่งสนับสนุนการแยกประเทศชนะการเลือกตั้งท้องถิ่นและครองเสียงข้างมากในสภาแห่งแคว้น แนวคิดเรื่องการแยกประเทศจึงเริ่มเป็นรูปเป็นร่างมากขึ้น

เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๐ สภาแห่งแคว้นกาตาลุญญา ได้ออกกฎหมายว่าด้วยการลงประชามติในประเด็นเรื่องการกำหนดเจตจำนงของตนเองของแคว้นกาตาลุญญา ซึ่งต่อมากลรัฐธรรมนูญสเปนประกาศว่ากฎหมายฉบับดังกล่าวขัดรัฐธรรมนูญสเปนซึ่งกำหนดว่าประเทศสเปนเป็นชาติที่มีความเป็นเอกภาพและไม่อาจแบ่งแยกได้

referendum *noun* แปลว่าประชามติ รูปพหูพจน์ใช้ **referendums** หรือ **referenda**

self-determination หมายถึงการกำหนดเจตจำนงของตนเอง ซึ่งกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights หรือ ICCPR) กล่าวถึงสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองไว้ว่า “ประชาชนทั้งปวงมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง โดยอาศัยสิทธินั้น ประชาชนจะกำหนดสถานะทางการเมืองของตนอย่างเสรี รวมทั้งดำเนินการอย่างเสรีในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของตน”

independence *noun* แปลว่าเอกราช หรืออิสรภาพของประเทศหนึ่งที่จะบริหารบ้านเมืองโดยปราศจากการควบคุมจากประเทศอื่น

ตัวอย่างการใช้คำศัพท์ The Parliament of Catalonia has passed the Law on the Referendum on Self-determination of Catalonia which governs the holding of a binding referendum on the independence of Catalonia. (สภาแห่งแคว้นกาตาลุญญาได้ออกกฎหมายว่าด้วยการลงประชามติในประเด็นเรื่อง

* อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด

การกำหนดเจตจำนงของตนเองของแคว้นกาตาลูญา ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับการจัดให้มีการลงประชามติอันมีผลผูกพันในประเด็นเรื่องเอกราชของแคว้นกาตาลูญา)

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ รัฐบาลแห่งแคว้นกาตาลูญาได้จัดให้มีการลงประชามติเพื่อแยกตัวออกจากสเปน ชาวกาตาลันผู้มีสิทธิออกเสียงกว่า ๒.๒ ล้านคนจากประชากรทั้งหมด ๕.๓ ล้านคนเข้าใช้สิทธิออกเสียงลงประชามติ ด้านรัฐบาลสเปนได้ส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ายับยั้งการลงประชามติดังกล่าวจนกระทั่งเกิดเหตุปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนและมีผู้บาดเจ็บจำนวนมาก ผลการลงประชามติปรากฏว่าชาวกาตาลันกว่าร้อยละ ๙๐ เห็นด้วยที่จะให้กาตาลูญาเป็นรัฐเอกราช และต่อมาเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ รัฐบาลแห่งแคว้นกาตาลูญาก็ได้ประกาศอิสรภาพจากสเปน

affirmative vote แปลว่าคะแนนเสียงสนับสนุน

negative vote แปลว่าคะแนนเสียงคัดค้าน

ตัวอย่างการใช้คำศัพท์ The counting votes gave a result of more affirmative than negative votes; the Government of Catalonia, with the Parliament's approval therefore issued a formal declaration of independence. (ผลการลงประชามติปรากฏว่าคะแนนเสียงสนับสนุนมีมากกว่าคะแนนเสียงคัดค้าน รัฐบาลแห่งแคว้นกาตาลูญาซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภาแห่งแคว้น จึงได้ประกาศอิสรภาพอย่างเป็นทางการ)

เพื่อตอบโต้การประกาศเอกราชของกาตาลูญา วุฒิสภาได้เห็นชอบให้รัฐบาลสเปนบังคับใช้มาตรา ๑๕๕ แห่งรัฐธรรมนูญสเปนเพื่อเข้าใช้อำนาจปกครองแคว้นกาตาลูญาโดยตรง มาตรา ๑๕๕ เป็นอำนาจของรัฐบาลสเปนที่จะหยิบยกขึ้นใช้ในกรณีที่รัฐบาลแห่งแคว้นซึ่งปกครองตนเองไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีซึ่งบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือกระทำการอันเป็นผลร้ายแก่ประโยชน์ของประเทศสเปนอย่างร้ายแรง รัฐบาลสามารถร้องขอให้วุฒิสภาลงมติเห็นชอบให้ใช้มาตรการต่างๆ อันจำเป็นเพื่อบังคับให้รัฐบาลแห่งแคว้นดังกล่าวปฏิบัติตามคำสั่งได้ โดยรัฐบาลสามารถสั่งการเจ้าหน้าที่ของแคว้นได้โดยตรง

invoke verb หมายถึงกล่าวอ้างหรือใช้กฎหมายหรือกฎเกณฑ์เพื่อสนับสนุนการทำบางสิ่งบางอย่าง

dissolve verb หมายถึงทำให้การแต่งงาน ข้อตกลงทางธุรกิจ หรือรัฐสภาสิ้นสุดลงอย่างเป็นทางการ ในบริบทนี้แปลว่ายุบ (สภา)

direct rule หมายถึงสภากาชาดที่ส่วนกลางใช้อำนาจควบคุมดินแดนหรือแคว้นซึ่งปกครองตนเองโดยตรง

unilateral declaration of independence หรือ

UDI หมายถึงการประกาศอิสรภาพฝ่ายเดียว โดยประเทศที่แยกตัวออกมาไม่ยินยอมด้วย

ตัวอย่างการใช้คำศัพท์ In response to Catalonia's unilateral declaration of independence, the Government imposed direct rule by invoking Article 155 of the Constitution to dissolve the Catalan Parliament and call a regional election on 21 December 2017. (เพื่อตอบโต้การประกาศเอกราชฝ่ายเดียวของกาตาลูญา รัฐบาลได้เข้าใช้อำนาจปกครองกาตาลูญาโดยตรงโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๕๕ แห่งรัฐธรรมนูญในการยุบสภากาตาลัน และประกาศให้มีการเลือกตั้งท้องถิ่นในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐)

secede verb หมายถึงออกจากองค์กรหรือประเทศอย่างเป็นทางการ

ตัวอย่างการใช้คำศัพท์ Some scholars argued that the right to self-determination could not be equated with the right to secede; the Government of Catalonia therefore does not have valid excuse to secede from Spain without its consent. (นักวิชาการบางคนโต้แย้งว่าสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองไม่อาจถือว่าเป็นสิทธิอย่างเดียวกันกับสิทธิในการแยกประเทศ ด้วยเหตุดังกล่าว รัฐบาลแห่งแคว้นกาตาลูญาจึงไม่มีเหตุผลอันชอบธรรมที่จะแยกประเทศออกจากสเปนโดยที่สเปนไม่ยินยอม)

แม้ว่าการประกาศเอกราชครั้งนี้จะไม่ได้รับการยอมรับมากนักจากประชาคมโลกซึ่งต่างสนับสนุนความเป็นเอกภาพของสเปนตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และบางส่วนมีความเห็นในทางกฎหมายว่าการที่ประชาชนชาวกาตาลันมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองมิได้หมายความว่ากาตาลูญาจะสามารถแยกประเทศออกจากสเปนโดยอัตโนมัติ อย่างไรก็ตาม หากพิเคราะห์ถึงสภาพเศรษฐกิจและภูมิศาสตร์ของกาตาลูญาแล้ว นักวิชาการมองเห็นความเป็นไปได้ที่กาตาลูญาจะสามารถแยกตัวออกจากสเปน เนื่องจากกาตาลูญาเป็นแคว้นใหญ่ที่ร่ำรวยทางเศรษฐกิจ จึงสามารถเลี้ยงตนเองได้ในฐานะรัฐเอกราชและไม่ต้องรับภาระหนี้สินซึ่งรัฐบาลสเปนเป็นผู้ก่ออีกด้วย ประกอบกับหลังจากที่รัฐบาลสเปนตอบโต้การประกาศเอกราชของกาตาลูญาด้วยการยุบสภาแห่งแคว้นและจัดให้มีการเลือกตั้งท้องถิ่นเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา ผลกลับมิได้เป็นไปตามที่รัฐบาลสเปนคาดหวัง เนื่องจากพรรคการเมืองซึ่งสนับสนุนการแยกประเทศก็ยังคงได้รับเลือกตั้งเข้ามาอีกครั้งและยังคงครองเสียงข้างมากในสภาแห่งแคว้น ดังนั้นการเคลื่อนไหวเพื่อเอกราชของกาตาลูญาจึงยังไม่จบลงเพียงเท่านั้นและมีแนวโน้มว่าจะยังคงดำเนินต่อไป

สรรัชชา ศรีชวลวัฒนา*

ประวัติศาสตร์ “ทนายความ”

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ เป็นวันที่ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความได้รวมตัวกันจัดตั้ง สมาคมทนายความแห่งประเทศไทย พวกเราชาวทนายความจึงถือเอาวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็น “วันทนายความ” ในวันทนายความของทุกปีก็จะมี การทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับทนายความที่ล่วงลับไปแล้ว ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ และ มีการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ เช่น การบริจาคโลหิตของทนายความ และการให้คำปรึกษา ทางด้านกฎหมายแก่ประชาชน รวมทั้งมีการแข่งกีฬา สโมสรสามัคคีในหมู่ของผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม เป็นเช่นนี้ทุกปีในวันทนายความ

เพื่อเป็นการรำลึกถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมา ของวิชาชีพทนายความ ผู้เขียนขออนุญาตนำประวัติโดยย่อพอสังเขปมาให้ท่านผู้อ่านได้ทราบความเป็นมาดังนี้

ปีพุทธศักราช ๒๔๕๗ ได้มีการตราพระราชบัญญัติ ทนายความขึ้นเป็นครั้งแรกในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เหตุผลแห่งการตราพระราช บัญญัติทนายความ ปรากฏตามพระราชปรารภ ดังนี้

“มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

กาลทุกวันนี้ มีพระราชกำหนดกฎหมายให้โจทก์ จำเลยผู้มีอรรถคดีแต่งทนายว่าต่างแก่ต่างได้ในศาล สถิติยุติธรรม และมีเจ้าถ้อยหมอลความแลบุคคล เป็นผู้ไร้คุณสมบัติเข้ามาแอบแฝงหากินเป็นทนายความ ณ

โรงเรียนเป็นอันมาก แลกฎข้อบังคับทนายความ ซึ่งมีอยู่ บัดนี้ยังไม่เพียงพอที่จะสอดส่องครอบงำตลอด ทั่วบุคคลเหล่านั้น ทรงพระราชดำริเห็นว่าบรรดาชน ทั้งหลายผู้อาศัยเลี้ยงชีพเป็นทนายความ ควรจะ ประกอบในคุณสมบัติและความประพฤติอยู่บน มรรยาทดีงามเป็นอันเดียวกัน จึงพระกรุณาโปรดเกล้า โปรดกระหม่อมให้ตราพระราชบัญญัติไว้โดย บทมาตราสืบไป ดังนี้...”

ตามหลักการแห่งพระราชบัญญัติทนายความ พุทธศักราช ๒๔๕๗ ได้แบ่งทนายออกเป็นสองชั้น คือ ทนายความชั้นหนึ่ง ได้แก่ ทนายความผู้สอบไล่วิชา กฎหมายได้รับประกาศนียบัตรเป็นเนติบัณฑิต กับทนายความชั้นสอง ได้แก่ ทนายความซึ่งอธิบดี ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์กรุงเทพฯ ได้สอบสวนคุณสมบัติ ความชำนาญแล้ว ทนายความชั้นหนึ่งว่าความได้ทั่วราชอาณาจักร ส่วนทนายความชั้นสองนั้น ว่าความได้เฉพาะ ในศาลกรุงเทพฯ หรือหัวเมืองโดยตำบลที่จดลงไว้ใน ใบอนุญาตทนายความ ถ้าจะไปว่าความในท้องที่อื่น ที่มีได้จดทะเบียนไว้ก็ให้ขออนุญาตพิเศษเฉพาะเรื่อง ทุกคราวไป จึงจะขึ้นศาลได้

ต่อมาได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขพระราช บัญญัติทนายความอยู่หลายครั้ง จากปีพุทธศักราช ๒๔๕๗ ถึง ๒๕๒๘ มีการต่อสู้เรียกร้องสิทธิของผู้จบ การศึกษาชั้นปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ มีการผนึกกำลัง ของทนายความทั่วประเทศ ในช่วงปีพุทธศักราช ๒๕๐๘ ถึง ๒๕๑๔ เพื่อเรียกร้องให้ยกเลิกการจำกัดสิทธิในการ

ว่าความของทนายความชั้นสอง และสิทธิของผู้ที่จบการศึกษาชั้นปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ ทนายความส่วนใหญ่ทั้งประเทศได้เคลื่อนไหว ต่อสู้เป็นระยะเวลายาวนานต่อเนื่องถึง ๕ ปี ๘ เดือน ๕ วัน จึงประสบผลสำเร็จโดยรัฐสภาได้ผ่านพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๑๔ ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๓

สมาคมทนายความแห่งประเทศไทย ได้จัดการสัมมนานักกฎหมายแห่งประเทศไทยครั้งที่ ๑ ขึ้น ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๘ มกราคม ๒๕๑๓ ข้อยุติการสัมมนาได้ระบุว่า

“ขอให้สถาบันทนายความเท่านั้นเป็นผู้ควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพทนายความเอง ดังเช่นที่เป็นอยู่ในนานาประเทศ และให้เป็นเช่นเดียวกับอาชีพแพทย์ที่แพทย์ควบคุมกันเองในประเทศไทย”

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ นายมารุต บุณาค สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ “สภาทนายความ” ขึ้นเป็นครั้งแรกตามแนวคิดจากข้อยุติในการสัมมนานักกฎหมายปี ๒๕๑๓ ดังกล่าว ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ยังมีได้มีการพิจารณา สภาก็สิ้นสภาพไปเสียก่อน

ต่อมาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่เป็นทนายความ ได้มีการพยายามเสนอร่างพระราชบัญญัติ “สภาทนายความ” กันอีกหลายครั้งแต่ก็ต้องหยุดชะงักไปชั่วระยะเวลาหนึ่งตามสภาวะทางการเมือง จนกระทั่งปีพุทธศักราช ๒๕๒๖ นายสุทัศน์ เงินหมื่น ส.ส. อุบลราชธานี นายชวน หลีกภัย ส.ส.ตรัง และนายมารุต บุณาค ส.ส. กรุงเทพมหานคร กับคณะได้ร่วมกันเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาทนายความ ให้พรรคประชาธิปัตย์พิจารณาที่ประชุมพรรค ฯ มีมติเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๒๖ ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาต่อไป ใช้เวลากว่าสองปี เพื่อปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมาย จนกระทั่งวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๒๘ สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ความเห็นชอบ

ร่างพระราชบัญญัติทนายความนี้ และในวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๘ วุฒิสภาก็ให้ความเห็นชอบให้ผ่านเป็นกฎหมายได้

๑๐ กันยายน ๒๕๒๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ ๙) ทรงลงพระปรมาภิไธยในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษเล่มที่ ๑๐๒ ตอนที่ ๑๒๙ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๒๘

วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๒๘ สภาทนายความได้สถาปนาขึ้น และทำหน้าที่ตามบทบัญญัติของกฎหมายพระราชบัญญัติทนายความ ๒๕๒๘ โดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการศึกษาและการประกอบวิชาชีพ ทนายความควบคุมมรรยาทของทนายความ ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิกสภาทนายความ จัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกสภาทนายความ ส่งเสริมช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษแก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมาย นอกจากนั้น สภาทนายความยังมีอำนาจจดทะเบียนและออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ อีกทั้งมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาทนายความตามอำนาจหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้

เนื่องในโอกาสวันทนายความ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ นี้ ผู้เขียนจึงขอเชิญชวนท่านผู้อ่านบทความนี้ ที่ประกอบวิชาชีพทนายความได้โปรดรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) ที่ได้โปรดเกล้า ฯ ให้มีการตราพระราชบัญญัติทนายความขึ้นเป็นครั้งแรก และร่วมกันรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ ๙) ที่ได้พระราชทานพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ทำให้เราได้มีสภาทนายความ เพื่อปกครองกันเอง มีเกียรติและมีศักดิ์ศรีเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศ และต่างประเทศทั่วไป

ข้อสอบพร้อมธงคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ
ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘

วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์การอัยการและ
พนักงานอัยการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีความอาญาในศาลแขวง
หรือกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว
หรือกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค กฎหมายล้มละลาย หรือกฎหมายภาษีอากร
หรือกฎหมายแรงงาน กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา หรือกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ
วันเสาร์ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๙

คำถาม ๘ ข้อรวม ๘๐ คะแนน เวลาตอบ ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที (๑๔.๐๐ - ๑๗.๒๐ นาฬิกา)
ให้ยกเหตุผลประกอบคำตอบด้วย

ต่อจากฉบับที่แล้ว

(ข) บริษัท ไทยนำ จำกัด ซึ่งอยู่ในประเทศไทย
สั่งซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน ๕๐๐ เครื่อง ราคาเครื่อง
ละ ๒๐,๐๐๐ บาท จากบริษัท เคซอง จำกัด ซึ่งอยู่ใน
ประเทศเกาหลีใต้ สัญญาซื้อขายทำ ณ กรุงเทพมหานคร
ระบุให้ราคาซื้อขายเป็นแบบ FOB ท่าเรือคลองเตย
ประเทศไทย ตาม Incoterms ๒๐๑๐ โดยให้ชำระราคา
ด้วยบัตรเครดิต ชนิดเพิกถอนไม่ได้ของธนาคาร
ไทย ซึ่งอยู่ในประเทศไทย ภายหลังจากทำสัญญาซื้อขาย
แล้ว บริษัท เคซอง จำกัด ได้ทำสัญญากับบริษัท ขนส่ง จำกัด
(ประเทศเกาหลีใต้) ให้ขนส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งหมด
ดังกล่าวให้แก่บริษัท ไทยนำ จำกัด ผู้รับตราส่ง ในระบบการ
ขนส่งแบบ CFS/CFS และตกลงให้พระราชบัญญัติการ
รับขนของทางทะเล พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับ
แก่สัญญา

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท เคซอง จำกัด บรรทุก
สินค้าไปยังท่าเรือเกาหลีใต้ แล้วส่งมอบให้บริษัท ขนส่ง
จำกัด เพื่อดำเนินการต่อไป โดยบริษัท เคซอง จำกัด เป็นผู้ชำระค่าภาษีส่งออกและค่าธรรมเนียมในการขนส่งเอง
เมื่อสินค้ามาถึงโกดังสินค้าท่าเรือคลองเตย บริษัท ไทยนำ
จำกัด ตรวจสอบพบว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สั่งซื้อสูญหายไป ๓ เครื่อง เนื่องจากลูกเรือของบริษัท ขนส่ง จำกัด
ลักเอาไปในระหว่างการขนส่ง นอกจากนี้ เครื่องคอมพิวเตอร์
อีก ๑ เครื่อง ยังมีรอยแตกทั้งภายในและภายนอก
ไม่สามารถใช้งานได้ เนื่องจากถูกกระแทกในระหว่างการขน
ออกจากตู้คอนเทนเนอร์ ณ ท่าเรือคลองเตย บริษัท ไทยนำ

จำกัด จึงขอให้บริษัท เคซอง จำกัด ส่งเครื่องคอมพิวเตอร์
มาให้ใหม่จำนวน ๓ เครื่อง และส่งคืนเครื่องคอมพิวเตอร์
จำนวน ๑ เครื่อง ที่ไม่สามารถใช้งานให้แก่บริษัท เคซอง
จำกัด บริษัท เคซอง จำกัด ยอมรับเครื่องคอมพิวเตอร์
ดังกล่าวคืน แต่ปฏิเสธไม่ส่งเครื่องคอมพิวเตอร์อีก ๓ เครื่อง
ที่สูญหายไปตามที่บริษัท ไทยนำ จำกัด เรียกร้อง

ให้วินิจฉัยว่า บริษัท ไทยนำ จำกัด สามารถเรียกร้อง
ให้บริษัท เคซอง จำกัด และบริษัท ขนส่ง จำกัด รับผิดชอบใน
กรณีดังกล่าวได้หรือไม่

ธงคำตอบข้อ ๘ (ข)

กรณีบริษัท เคซอง จำกัด

FOB หรือ FREE ON BOARD ตาม Incoterms 2010
เป็นข้อตกลงทางการค้าที่กำหนดให้ความเสี่ยงภัยโอนไป
ยังผู้ซื้อเมื่อสินค้าอยู่บนเรือ (on board) แล้ว โดยผู้ขายต้อง
รับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับสินค้าตั้งแต่ออกจาก
สถานที่ของผู้ขายจนกระทั่งสินค้าขึ้นเรือ รวมถึงภาษีขาออก
ส่วนผู้ซื้อต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายหลังจากนั้น ได้แก่
ค่าธรรมเนียมประกันภัย ค่าขนถ่ายสินค้า
ออกจากเรือ ค่าใช้จ่ายอื่น รวมถึงภาษีนำเข้าสินค้าด้วย
แต่ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่า บริษัท เคซอง จำกัดผู้ขาย ซึ่ง
ไม่มีหน้าที่รับผิดชอบตามเงื่อนไข FOB ในการดำเนินการเรื่อง
ค่าธรรมเนียมประกันภัย กลับเข้าทำสัญญากับบริษัท ขนส่ง จำกัด
เสียเอง นอกจากนี้ บริษัท เคซอง จำกัด ผู้ขาย ยังยินยอม
รับคืนคอมพิวเตอร์จำนวน ๑ เครื่อง จากบริษัทไทยนำ จำกัด

ทั้งที่ตามข้อตกลง FOB ความเสี่ยงภัยได้โอนไปยังบริษัท ไทยนำ จำกัด ผู้ซื้อ ตั้งแต่เมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ได้อยู่บนเรือแล้ว กรณีจึงเป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นว่าคุณสัญญาไม่ได้มีเจตนาให้การซื้อขายเป็นแบบ FOB แต่เป็นเพียงกำหนดเพื่อใช้แสดงราคาเพื่อผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งของคู่กรณีเท่านั้น มิใช่มีข้อตกลงให้นำเรื่องหน้าที่และการโอนความเสี่ยงภัยตามเงื่อนไข FOB ของ Incoterms 2010 มาใช้ด้วย ดังนั้น แม้สินค้าจะสูญหายภายหลังจากที่ได้อยู่บนเรือแล้วก็ตาม บริษัท เคซอง จำกัด ก็ไม่สามารถปฏิเสธความรับผิดโดยอ้างว่าความเสี่ยงภัยได้โอนไปยังบริษัท ไทยนำ จำกัด แล้ว บริษัท ไทยนำ จำกัด จึงมีสิทธิเรียกให้บริษัท เคซอง จำกัด ส่งมอบเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน ๓ เครื่อง ตามที่เรียกร้องได้

กรณีบริษัท ขนส่ง จำกัด

ในการขนส่งระหว่างประเทศแบบ CFS/CFS ผู้ขนส่งมีหน้าที่นำสินค้ามาบรรจุลงตู้คอนเทนเนอร์เอง ณ ท่าเรือต้นทางและขนส่งไปยังสถานที่ปลายทาง แล้วผู้ขนส่งจะนำตู้คอนเทนเนอร์ขึ้นจากเรือเปิดตู้คอนเทนเนอร์และนำสินค้าเก็บไว้ในโกดังสินค้าเพื่อรอให้ผู้รับตราส่งมารับสินค้าไป เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ได้สูญหายและเสียหายก่อนที่บริษัท ไทยนำ จำกัด จะมารับสินค้า ณ โกดังสินค้าท่าเรือคลองเตย ดังนั้น บริษัทขนส่ง จำกัด จึงต้องรับผิดชอบในกรณีนี้ ส่วนบริษัท ไทยนำ จำกัด จะสามารถเรียกร้อง

ให้บริษัท ขนส่ง จำกัด รับผิดชอบได้เพียงใดนั้น บริษัท ขนส่ง จำกัด ไม่อาจอ้างเหตุจำกัดความรับผิดตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการรับของขนทางทะเล พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สูญหายไปจำนวน ๓ เครื่องเป็นเพราะลูกเรือซึ่งเป็นลูกจ้างของบริษัท ขนส่ง จำกัด เป็นผู้ลักเอาไปในระหว่างที่ของอยู่ในความดูแลของบริษัท ขนส่ง จำกัด ดังนั้น บริษัท ขนส่ง จำกัด จึงต้องรับผิดชอบใช้ราคาเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน ๓ เครื่อง ให้แก่บริษัท ไทยนำ จำกัด เพิ่มจำนวน ในราคาเครื่องละ ๒๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท ตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๐ (๑) สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์อีก ๑ เครื่อง ที่เสียหายมีรอยแตกทั้งภายในและภายนอกจนไม่สามารถใช้การได้นั้น ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยเจตนา ละเลย หรือไม่เอาใจใส่ของบริษัท ขนส่ง จำกัด ในการขนถ่ายสินค้าออกจากตู้คอนเทนเนอร์ ทั้งที่รู้ว่าคุณเสียหายอาจเกิดขึ้นได้ตามมาตรา ๖๐ (๑) แม้ได้ความว่าความเสียหายเกิดขึ้นขณะเครื่องคอมพิวเตอร์อยู่ในความดูแลของบริษัท ขนส่ง จำกัด ตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง แต่บริษัท ขนส่ง จำกัด ก็ได้รับประโยชน์ในการจำกัดความรับผิดตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้จำกัดความรับผิดผู้ขนส่งไว้เพียง ๑๐,๐๐๐ บาท ต่อหนึ่งหน่วยการขนส่ง บริษัท ไทยนำ จำกัด จึงสามารถเรียกร้องให้บริษัท ขนส่ง จำกัด ชำระค่าเสียหายได้ ๑๐,๐๐๐ บาท

ข้อสอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ

ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘

วิชาภาษาอังกฤษ

วันเสาร์ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘

คำถาม ๒ ข้อรวม ๑๐ คะแนนเวลาตอบ ๑ ชั่วโมง (๑๗.๒๐ - ๑๘.๒๐ นาฬิกา)

ข้อ ๙ จงแปลเป็นภาษาไทย

We should realize that the problems of transnational crimes cannot be eliminated overnight and the international cooperation cannot be established solely by legal instruments. Whether the international cooperation to combat the

transnational crimes will be a achieved or not depends on all the personnel involved in the justice system of each country to take serious actions. We, the prosecutors, as one of the key agencies in the justice system should perceive that

it is our mandatory duty to assist, promote, support and take part in all kinds of activities relating to international cooperation with an aim to eradicate transnational crimes.

รังกำตอบ ข้อ ๙

เราควรระลึกว่า ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติไม่สามารถถูกจำกัดได้ในข้ามคืน และความร่วมมือระหว่างประเทศไม่สามารถสร้างขึ้นได้โดยเครื่องมือทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว การที่ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลทั้งหลายในระบบยุติธรรมของแต่ละประเทศที่จะมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง เรา พนักงานอัยการ ในฐานะหนึ่งในหน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรม ควรตระหนักว่า มันเป็นหน้าที่อย่างเคร่งครัดของเราที่จะช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างประเทศซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อขจัดอาชญากรรมข้ามชาติให้หมดสิ้นไป

(ที่มา : สุนทรพจน์ อสส. ในบทความ “การประชุมประจำปีของสมาคมอัยการระหว่างประเทศในบทความเรื่อง “The Annual Conference of International Association of Prosecutors” ลงพิมพ์ในวารสารอัยการ ๒๕๕๕)

ข้อ ๑๐ จงแปลเป็นภาษาอังกฤษ

ในกรณีที่อัยการได้รับพยานหลักฐานที่ใช้ในการดำเนินคดีกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาและอัยการได้รู้หรือมีเหตุผลอันควรเชื่อได้ว่าพยานหลักฐานดังกล่าวมีการได้มาโดยวิธีการที่มีขบถฎหมาย กล่าวคือ มีการใช้วิธีที่ล่วงละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาอย่างร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีที่มีการกระทำทารุณหรือการปฏิบัติหรือการลงโทษที่เป็นการทารุณโหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนในรูปแบบอื่น ๆ อัยการนั้นจะต้องปฏิเสธไม่ใช้พยานหลักฐานเช่นว่านั้นในการดำเนินคดีกับ

บุคคลใด ๆ นอกเหนือจากจะใช้สำหรับดำเนินคดีกับผู้กระทำการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวนี้หรือแจ้งเหตุดังกล่าวให้ศาลได้ทราบ ก็จะต้องดำเนินการทุกขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้มีการดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมกับบุคคลที่กระทำการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวนี้

รังกำตอบข้อ ๑๐

In case where public prosecutors come into possession of evidence against suspects or alleged offenders that they know or have reasonable grounds to believe was obtained through unlawful methods, which constitute a grave violation of the suspect or alleged offender's human rights, especially involving torture or cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, or other abuses of human rights, they shall refuse to use such evidence to prosecute against anyone other than those who violated such human rights, or inform the Court accordingly, and shall take all necessary steps to ensure that those who violated such human rights are brought to justice.

Original Text

When prosecutors come into possession of evidence against suspects that they know or believe on reasonable grounds was obtained through recourse to unlawful methods, which constitute a grave violation of the suspect's human rights, especially involving torture or cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, or other abuses of human rights, they shall refuse to use such evidence against anyone other than those who used such methods, or inform the Court accordingly, and shall take all necessary steps to ensure that those responsible for using such methods are brought to justice.

จบบริบูรณ์

มุมมองข่าว

สวัสดีครับ

สมาชิกจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

สัตยา อรุณธารี

หนังสือรวมจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๖๐ มีวางจำหน่ายแล้ว ในราคาเล่มละ ๑๒๐ บาท สามารถซื้อได้ที่ศูนย์หนังสือเนติบัณฑิตยสภา ชั้น ๑ สอบถามเพิ่มเติม โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๖ ครับ

ขณะนี้ แผนกอาคารสถานที่ และสโมสร เปิดให้บริการห้องออกกำลังกายของเนติบัณฑิตยสภา สำหรับสมาชิกเนติบัณฑิตยสภาที่สนใจสามารถสอบถามและสมัครได้ที่แผนกอาคารสถานที่ และสโมสร ชั้น ๑ อาคารเนติบัณฑิตยสภา หรือ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๗๐๓๖ โดยมีรายละเอียดและระเบียบดังนี้ครับ

ระเบียบข้อบังคับการใช้ห้องออกกำลังกายของเนติบัณฑิตยสภา

- ข้อ ๑. ผู้มีสิทธิขอใช้บริการห้องออกกำลังกาย ได้แก่
 - (๑) กรรมการเนติบัณฑิตยสภา และอนุกรรมการเนติบัณฑิตยสภา
 - (๒) อาจารย์ผู้บรรยาย
 - (๓) สมาชิกเนติบัณฑิตยสภาประเภทสามัญสมาชิก วิสามัญสมาชิก ภาคีสมาชิก และนักศึกษาเนติบัณฑิต
 - (๔) พนักงานเนติบัณฑิตยสภา
- ข้อ ๒. ผู้ขอใช้บริการต้องลงชื่อและแสดงบัตรประจำตัวก่อนเข้าใช้บริการต่อเจ้าหน้าที่ที่ดูแล และลงชื่อออกหลังเลิกใช้บริการแล้ว
- ข้อ ๓. ผู้ขอใช้บริการต้องแต่งกายชุดกีฬา หรือชุดออกกำลังกายตามความเหมาะสมในการใช้บริการห้องออกกำลังกาย
- ข้อ ๔. ผู้ขอใช้บริการต้องสวมใส่รองเท้ากีฬา หรือรองเท้าที่มีพื้นยางหนานุ่ม และสะอาด ในการใช้บริการห้องออกกำลังกาย
- ข้อ ๕. ห้ามนำอาหาร และเครื่องดื่มเข้ามาในห้องออกกำลังกาย ยกเว้นน้ำดื่มบรรจุขวดเท่านั้น
- ข้อ ๖. ห้ามสูบบุหรี่ หรือนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสิ่งเสพติดทุกชนิด เข้ามาในห้องออกกำลังกายโดยเด็ดขาด

กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ, กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, กรรมการอำนวยการอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา, อนุกรรมการวิชาการ, อนุกรรมการพิจารณามาตรฐานการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตฯ อาจารย์ผู้บรรยายวิชาวิธีพิจารณาความอาญา (ภาคคำ) สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, น.บ. (เกียรตินิยม) น.บ.ท., น.ม. นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานิติศาสตร์ (มหาวิทยาลัยทักษิณ)

ข้อ ๗. ห้ามนำสัตว์เลี้ยงทุกชนิดเข้ามาในห้องออกกำลังกายโดยเด็ดขาด

ข้อ ๘. ห้ามส่งเสียงดังเกินควร ไม่พูดคำหยาบ และไม่วิ่งเล่นภายในห้องออกกำลังกาย รวมทั้งไม่กีดขวางการใช้บริการของผู้อื่น

ข้อ ๙. ผู้ขอใช้บริการต้องใช้เครื่องออกกำลังกายทุกชนิดด้วยความระมัดระวัง และปฏิบัติตามคำแนะนำที่แสดงไว้อย่างเคร่งครัด หากเกิดความเสียหาย อันเกิดจากการใช้ผิดวัตถุประสงค์ หรือการใช้โดยปราศจากความระมัดระวัง ผู้ขอใช้บริการจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด

ข้อ ๑๐. ผู้ขอใช้บริการต้องไม่นำอุปกรณ์การออกกำลังกายต่าง ๆ ออกนอกห้อง และไม่นำเครื่องออกกำลังกายอื่นเข้ามาในห้องออกกำลังกาย

ข้อ ๑๑. ผู้ขอใช้บริการต้องดูแลรักษาทรัพย์สินของตนเอง เนติบัณฑิตยสภาจะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหาย หรือสูญหายอย่างใด ๆ ต่อทรัพย์สินของผู้ขอใช้บริการ

ข้อ ๑๒. ผู้ขอใช้บริการต้องปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้เครื่องออกกำลังกายอย่างถูกวิธี หากเกิดอุบัติเหตุบาดเจ็บ พิกัด หรือเสียชีวิต อันเนื่องจากการใช้บริการในห้องออกกำลังกายเนติบัณฑิตยสภาจะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายดังกล่าวไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้อ ๑๓. ผู้ขอใช้บริการต้องช่วยกันรักษาความสะอาด และกรุณานำผ้าเช็ดเหงื่อมาด้วย

ข้อ ๑๔. ห้องออกกำลังกายของเนติบัณฑิตยสภาเปิดให้บริการ

วันจันทร์ - ศุกร์ ตั้งแต่เวลา ๑๖.๓๐ น. - ๒๐.๐๐ น.

วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น.

หยุดทุกวันหยุดนักขัตฤกษ์ หรือวันที่เนติบัณฑิตยสภาประกาศงดให้บริการ

ข้อ ๑๕. ผู้ขอใช้บริการต้องชำระค่าบำรุงรักษาและค่าใช้บริการ ดังนี้

(๑) กรรมการเนติบัณฑิตยสภา อนุกรรมการเนติบัณฑิตยสภา อาจารย์ผู้บรรยาย สามัญสมาชิก วิชาสามัญสมาชิก ภาคีสมาชิก และนักศึกษาเนติบัณฑิต คิดค่าบำรุงรักษาและค่าใช้บริการครั้งละ ๕๐ บาท

(๒) พนักงานเนติบัณฑิตยสภา คิดค่าบำรุงรักษาและค่าใช้บริการครั้งละ ๑๐ บาท

สมาชิกที่สนใจสามารถสอบถามและสมัครได้ที่แผนกอาคารสถานที่ และสโมสร ชั้น ๑ อาคารเนติบัณฑิตยสภา หรือ โทร.๐ ๒๘๘๗ ๗๐๓๖

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

ส่งเสริมความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และบุคลากรทางวิชาการ

Professor Valerie Hans, Professor of Law, Cornell Law School บรรยายพิเศษ เรื่อง “ขอบเขตและข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา” (The Scope and Limitation of Public Participation in the Criminal Justice System) ในโครงการส่งเสริมความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และบุคลากรทางวิชาการระหว่างเนติบัณฑิตยสภา สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย และคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยคอร์เนล โดยมี นางสาวนภกมล หะวานนท์ ผู้ช่วยผู้พิพากษา รุ่นที่ ๖๘ และนักเรียนทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมายเป็นผู้แปล ณ ห้อง ๘๐๑ ชั้น ๘ อาคารสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านกฎหมายระหว่างผู้แทนจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล กับบุคลากรในหน่วยงานทางด้านกฎหมายของประเทศไทย ในการนี้ ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกำจร ผู้อำนวยการกองกลาง และหม่อมราชวงศ์ประติมา สวัสดิ์สวัสดิวัฒน์ ผู้อำนวยการกองบริการ ร่วมฟังการบรรยายด้วย

ข่าวเบ็ดเตล็ดนิติศาสตร์

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTER

เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๓๔๓ ■ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๑, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑-๗

<http://www.thethaibar.or.th>

